

Projekt nr 18

z dnia 14 listopada 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 14 listopada 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 20 października 2023 r. dotyczącej kierunków i realizacji działań związanych z ograniczeniem zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Krapkowice

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 9 ust.2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 870 ze zm.)

Rada Miejska w Krapkowicach uchwała, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji w sprawie kierunków i realizacji działań związanych z ograniczeniem zanieczyszczenia powietrza na terenie Gminy Krapkowice postanawia się nie uwzględnić petycji z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miejskiej w Krapkowicach do zawiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń i Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Bernard Friedla

Uzasadnienie

Petycja z dnia 20 października 2023 r. wskazuje działania, które Gmina Krapkowice miałyby podjąć od dnia 1 stycznia 2024 roku. Są to następujące kierunki działań:

1. Podjęcie intensywnej kampanii edukacyjno-informacyjnej skierowanej do wszystkich mieszkańców Krapkowic na temat źródeł zanieczyszczeń powietrza, szkodliwości smogu oraz obowiązków wynikających z uchwały nr XXXVI/368/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30.11.2021 zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Gmina Krapkowice systematycznie prowadzi kampanię edukacyjno – informacyjną skierowaną do wszystkich mieszkańców gminy na temat źródeł zanieczyszczeń powietrza, szkodliwości smogu oraz obowiązków wynikających z uchwały nr XXXVI/368/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r., zmieniającej uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Świadczy o tym chociażby zakończony na początku 2023 r. projekt pn.: „Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczyki, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego” (nr decyzji RPOP.05.01.00-16-0001/17), współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 5 – Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Działanie 5.1- Ochrona różnorodności biologicznej.

W ramach projektu dla mieszkańców Gminy Krapkowice m.in. przeprowadzono konkurs fotograficzny pn. „Bioróżnorodność Gminy Krapkowice w obiektywie”, zorganizowano wyjazdy edukacyjne połączone z warsztatami przyrodniczymi dla dzieci, młodzieży i seniorów do Centrum Ochrony Bioróżnorodności zamku w Mosznej oraz wyjazdy edukacyjne dla dzieci i młodzieży do ZOO w Opolu, stworzono także zielony parawan edukacyjny w Krapkowicach, gdzie posadzonych zostało blisko 700 drzew. W trakcie trwających zajęć teoretyczno –praktycznych dzieci wraz z opiekunami składały budki dla języków (na sześciu budynkach zarządzanych przez ZGKiM zamontowano 50 takich domków).

Ponadto Gmina Krapkowice uczestniczy w rozpoczętym w 2021 r. projekcie Life pn.: „Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego”. W jego ramach odbyły się spotkania z mieszkańcami, podczas których poruszane były zagadnienia dotyczące zanieczyszczenia powietrza, smogu czy uchwały antysmogowej. Założeniem realizowanego projektu jest poprawa jakości powietrza m.in. poprzez zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy. W trakcie spotkań omawiane były też kwestie związane ze spalaniem w piecach nieodpowiednich paliw czy odpadów. Przestrzegano, jak tego typu zachowania mogą negatywnie wpłynąć zarówno na środowisko jak i na nasze zdrowie powodując m.in. choroby dróg oddechowych, choroby nowotworowe czy alergie oraz jakie konsekwencje prawne mogą być z tym związane. Mieszkańców zachęcano do wymiany nieekologicznych źródeł ciepła, wskazując przy tym możliwości pozyskania dofinansowania do realizacji przedsięwzięć.

Ponadto gmina złożyła wniosek na projekt pn. „Kampania edukacyjna na rzecz czystego powietrza w gminie Krapkowice”, który zakwalifikował się do dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej, w wysokości 112 369,49 zł. Projekt zakłada przeprowadzenie kompleksowej kampanii edukacyjno-informacyjnej dla mieszkańców gminy Krapkowice w zakresie kształtowania świadomości ekologicznej, tworzenia i utrwalenia nowych proekologicznych wzorców zachowań oraz zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych korzyści jakie wynikają z ograniczenia niskiej emisji, w szczególności zmiany ogrzewania domów i mieszkań na ekologiczne. Do realizacji kampanii zostaną wykorzystane nowoczesne narzędzia i technologie informacyjno – komunikacyjne, zrealizowana zostanie kampania edukacji bezpośredniej „door to door” oraz inne tradycyjne bezpośrednie formy edukacji (radio, telewizja, internet, spotkania edukacyjne). Zadanie to będzie realizowane w roku 2024.

2. Podjęcie intensywnej kampanii edukacyjno-informacyjnej skierowanej do wszystkich mieszkańców Krapkowic na temat oferty dofinansowania termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w ramach Programu Czyste Powietrze i innych dostępnych programów dotacyjnych.

Gmina Krapkowice prowadzi kampanię edukacyjno – informacyjną skierowaną do swoich mieszkańców gminy na temat oferty dofinansowania termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła za pośrednictwem Gminnego Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego Programu „Czyste powietrze”. Jest to związane z realizacją umowy, podpisaną pomiędzy Gminą Krapkowice a WFOŚiGW w Opolu. Obecna umowa jest podpisana na okres do końca kwietnia 2024 roku, z możliwością aneksowania i wydłużenia terminu realizacji umowy. Zadaniem Gminy jest informowanie mieszkańców Krapkowice o możliwościach pozyskania dofinansowania z rządowego programu Czyste Powietrze w zakresie wymiany źródła ciepła, termomodernizacji, fotowoltaiki oraz udzielanie wsparcia merytorycznego w zakresie prawidłowego wypełnienia formularza Wniosku o dofinansowanie i pomoc Wnioskodawcy przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania. Gminny Punkt Konsultacyjno – Informacyjny Programu „Czyste powietrze” w 2022 r. udzielił ok. 500 porad swoim mieszkańcom. Ponadto zostało złożonych za pośrednictwem gminy 256 wniosków o dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła, które następnie przekazano do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Opolu celem ich weryfikacji. Gmina również pomaga beneficjentom w rozliczaniu dofinansowanych inwestycji, poprzez napisanie wniosku o płatność wraz z skompletowaniem niezbędnych do rozliczenia dokumentów.

Oprócz wsparcia wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w budownictwie jednorodzinnym również właściciele mieszkań w budynkach wielorodzinnych z terenu gminy Krapkowice mogą skorzystać z oferty dofinansowania do termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła.

W tym celu od maja 2023 r. w Gminie Krapkowice realizowany jest Program „Ciepłe Mieszkanie”. Gmina pozyskała środki na realizację ww. programu z WFOŚiGW w Opolu. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych. Dotychczas zostało złożonych 14 wniosków o dofinansowanie w ramach programu. W zależności od dochodu beneficjenta można uzyskać dofinansowanie od 15 000 do 37 500 zł.

Ponadto mieszkańcom udzielana jest informacja na temat dofinansowań z innych dostępnych programów dotacyjnych (np. „Mój prąd”, „Moje ciepło”). W 2024 r. planuje się kontynuować prowadzoną kampanię edukacyjno – informacyjną w ww. zakresie.

3. Prowadzenie przez gminę cyklicznych akcji (przynajmniej raz na pół roku) dotarcia do każdego punktu adresowego w gminie ogrzewanego węglem lub drewnem (na podstawie CEEB) z informacją o tzw. uchwale antyśmogowej i dostępnej pomocy dotacyjnej oferowanej w ramach programu „Czyste Powietrze”.

Informacje w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania z rządowego programu „Czyste Powietrze” w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji oraz ograniczeń wynikających z obowiązującej uchwały antyśmogowej zamieszczane są m.in.: na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach oraz w lokalnej prasie: „Tygodnik Krapkowicki”, „Nowiny Krapkowickie”, tygodnik „Opolska” oraz „Informator Gmin Krapkowice, Gogolin, Walce, Zdieszowice, Strzeleczyki”. Dodatkowo w radiu cyklicznie mowa jest o możliwościach pozyskania dofinansowania w ramach programu „Czyste Powietrze”. Dlatego też wydaje się, że dotarcie do każdego punktu adresowego w gminie ogrzewanego węglem lub drewnem w dobie szeroko zakrojonej kampanii edukacyjno – promocyjnej z informacją o dofinansowaniu, przyniesie niewiele korzyści z tego typu akcji, ponadto nie jest możliwe ze względu na liczne zadania realizowane przez pracowników Biura Planowania i Rozwoju.

Jednakże jak już wspomniano w pkt. 1, Gmina pozyskała dofinansowanie w ramach projektu pn. „Kampania edukacyjna na rzecz czystego powietrza w gminie Krapkowice”, który to projekt zakłada m.in. przeprowadzenie kampanii edukacji bezpośredniej „door to door”, również w zakresie możliwości finansowania wymiany nieekologicznych źródeł ciepła.

4. Podjęcie działań informacyjnych nt. konieczności zarejestrowania źródła ciepła w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W roku 2021 weszły w życie przepisy prawne zgodne z ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów o centralnej ewidencji emisyjności budynków, które nałożyły na właścicieli, zarządców nieruchomości obowiązek złożenia do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków deklaracji o zainstalowanych i eksploatowanych źródłach ciepła i źródłach spalania paliw. Dla budynków istniejących właściciel/zarządca miał 12 miesięcy na złożenie Deklaracji, to jest do dnia 30 czerwca 2022 r. W 2022 roku w Urzędzie Miasta i Gminy w Krapkowicach złożonych zostało przez właścicieli/zarządców nieruchomości 3 863 Deklaracji dot. źródeł ciepła i źródeł spalania paliw, zarówno na formularzu A jak i B. Pracownicy

urzędu służyli pomocą dla mieszkańców przy wypełnianiu druku. Po rejestracji w urzędzie deklaracje za pomocą aplikacji ZONE były wprowadzane przez pracowników do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków nadzorowanej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego.

Pracownicy UMIG w Krapkowicach na bieżąco podejmują działania informacyjne nt. rejestracji bądź zmiany źródeł ciepła w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), głównie przy wizytach mieszkańców w urzędzie, m.in. w oparciu o Punkt Konsultacyjny programu „Czyste powietrze”. Dodatkowo zgodnie z przepisami prawa, od września 2023 r. kominiarze są zobowiązani przeprowadzać inwentaryzacje budynków, m.in. w zakresie źródeł ciepła i wprowadzać dane techniczne do CCEB.

5.Regularne informowanie mieszkańców o liczbie wymienionych i wymagających wymiany kotłów na paliwa stałe w zasobach własnych gminy oraz w zasobach mieszkańców.

Takie informacje są zawarte w corocznym „Raportcie o stanie Gminy Krapkowice”. Dokument ten udostępniony jest na stronie internetowej Gminy Krapkowice, zawiera m.in. informacje dla mieszkańców o liczbie wymienionych kotłów będących w zasobach własnych gminy oraz zasobach mieszkańców, zarówno z dotacji z budżetu gminy Krapkowice jak również innych środków.

Informacja o ilości złożonych wniosków z Programu Czyste Powietrze jest publikowana także na tablicach informacyjnych, zainstalowanych na budynku UMIG w Krapkowicach i na pływalni Delfin w Krapkowicach.

Ponadto dostępne są na stronie internetowej gminy aktualne dokumenty strategiczne w zakresie bezpieczeństwa energetycznego, jak choćby „Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru Gminy Krapkowice” zawierające dane techniczne źródeł ciepła, zainstalowanych w jednostkach organizacyjnych gminy i jednostkach jej podległych.

6.Regularne informowanie mieszkańców o liczbie przeprowadzonych kontroli palenisk i ich efektach (pouczenia, mandaty, sprawy kierowane do sądu).

Straż Miejska w ramach swojej działalności m.in. przeprowadza kontrole spalania substancji grzewczych w kotłach i piecach. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości może ona pouczać, nakładać mandaty karne lub też kierować daną sprawę do sądu.

Mieszkańcy Gminy Krapkowice mogą zapoznać się z działalnością Straży Miejskiej w tym zakresie, uczestnicząc w posiedzeniach Komisji Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Krapkowicach. Ponadto sprawozdania z działalności Straży Miejskiej zawierające m.in. informacje w zakresie ilości przeprowadzonych kontroli są udostępniane mieszkańcom na stronie BIP-u UMIG w Krapkowicach. Takie informacje znajdują się również w wzmiankowanym w pkt. 5 „Raportcie o stanie gminy Krapkowice”.

7.Opracowanie procedury przeprowadzania kontroli oraz harmonogramu kontroli planowych, w tym minimalnej ilości kontroli wynikających z obowiązującego Programu Ochrony Powietrza.

Straż Miejska w Krapkowicach w ramach kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, przeprowadza je zgodnie z zaleceniami obowiązującego Programu Ochrony Powietrza. Zgodnie z jego założeniem dla Gminy Krapkowice w roku kalendarzowym należy przeprowadzić minimum 20 kontroli, co jest zgodne z ilością kontroli przeprowadzanych przez Straż Miejską w Krapkowicach.

8.Prowadzenie działań z wykorzystaniem dronów do ujawniania przypadków spalania odpadów. Taki sposób działania umożliwia przegląd dużego obszaru i ułatwia wytypowanie domów stanowiących najpoważniejsze zagrożenie dla jakości powietrza.

Prowadzenie działań z wykorzystaniem dronów do ujawniania przypadków spalania odpadów miało już miejsce w Krapkowicach w 2019 r. Była to akcja pn. : „Dronem w smog”, gdzie pracownicy firmy zewnętrznej wspólnie ze Strażą Miejską przeprowadzali czynności kontrolne za pomocą drona w takich miejscowościach, jak: Krapkowice, Żywocice, Żużela, Steblów, Dąbrówka Górna, Rogów Opolski, Pietna. Takie działania wiążą się jednak ze znacznymi kosztami i nie przynoszą dużych efektów, czego przykładem są kontrole dronem z roku 2019, kiedy to za spalanie substancji niedozwolonych wystawiono tylko dwa mandaty.

9.Prowadzenie działań mający na celu zidentyfikowanie osób ubogich energetycznie, które wymagają wsparcia, bez którego nie będą mogły sprostać wymogom tzw. uchwały antysmogowej.

Ubóstwo energetyczne jest zjawiskiem polegającym na trudnościach związanych z zaspokajaniem podstawowych potrzeb energetycznych po rozsądnej cenie. Wzrost cen energii, gazu lub ciepła

staje się poważnym problemem społecznym w całym kraju, w tym także na terenie Gminy Krapkowice. Ludzi ubogo energetycznie nie jest łatwo zidentyfikować. Najbardziej kompetentną jednostką w tym zakresie pozostaje Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach. Identyfikacja osób ubogich energetycznie, w celu sprostania przez nich wymogów tzw. uchwały antysmogowej winna rozpocząć proces pomocy małym, znajdującym się w trudnej sytuacji gospodarstwom domowym, m.in. przy wykorzystaniu nowych źródeł ciepła opartych na energii odnawialnej.

Gmina Krapkowice poprzez Klaster Energii pn. „Partnerska Energia” zawiązany we wrześniu 2022 r. (lider Aglomeracja Opolska, członkowie – gminy: Krapkowice, Gogolin, Walce, Zdieszowice, Izbicko) zamierza w przyszłych latach m.in. pozyskać środki finansowe w tym zakresie.

Sporządził Zygmunt Knura, kierownik Biura Planowania i Rozwoju, po ustaleniach z posiedzenia Komiski Skarg, Wniosków i Petycji.

Projekt Uchwały uzgodniony z Radcą Prawnym.